

דמחוייב תמיד צלי כפסק ואעפ"כ מצדך בכל פעם לרצי וא"כ ק"ו הוא צליית.

והנה גם בתלמוד תורה שזמנה כל היום אין זה עשה כשזה בכל כמשי"כ השל"כ במסכת שבוטות ע"ד המדרש כל הקובע עתים לתורה מיפר תורה שנאמר עת לעשות לה' הפרו תורתך, והקשה דהלא זהו שאלה ראשונה ששאלין קצעת עתים לתורה, ותי' דמי שעוסק צמ"מ חיוצו תלוי בקציעת עתים לתורה, אמנם מי שתורתו אומנותו מחוייב לעסוק בתורה"ק תמיד צלי כפסק ובקציעת עתים מיפר תורה יעיי"ש, וי"ל בענין, דבאמת מה שצא הליוי בתורה"ק שיכיה תמיד מצלי שלילה שום זמן, צע"כ אין הכוונה תמיד כמשמעו, דהלא איכא שעתא דשינה ושאר לרכים שאי אפשר לעסוק בתורה אז ולא ניתנה תורה למלאכי השרת, וצע"כ דחיוצ בתמידי שצא קאי על האפשרות שמחוייב בכל מה שאפשר, וממילא מי שתורתו אומנותו שאפשר לו לעסוק בכל זמן, אם לא עסק בתורה"ק צאיה זמן ציטל המנוח דתמיד שלא עסק בתורה צמן האפשר לו, אמנם העוסק צמ"מ שאי אפשר לו לעסוק בכל זמן, וגם העוסקים צמ"מ מוכרחין שיכיו צעולם ועליהם נאמר שמה צולן צלחתך, וצע"כ חיוצ בתמידי שלהם הוא בקציעת עתים שזה אפשר גם להעוסקים צמ"מ, ואפשר שגם מה שאמרו צמנחות דף ל"ט דצקריאת שמע שחרית וערבית קיים לא ימים וגו', וצנדרים דף ח' דאי צעי פער נפשי צקרי"ש שחרית וערבית, גם זה חיוצ אלא בהעוסקים צמ"מ שאפשר להתגלגל אללם אונם לפעמים גם בקציעת העת כמ"ש הר"י ז"ל שם צצרכות דמי שקורא כל היום או רוצו יודע צוודאי שיקרא או ישנה אצל שאר כל אדם חיוצ יודע צוודאי שיקרא, וממילא כשיש לו צאמת איזה אונם גמור על קציעת העת שלו קיים המנוח צקריאת שמע שחרית וערבית כיון דצענין המנוח וכלל רק האפשר וכשלא היה צאפשרי יותר מתקיים צזה המנוח, ואף דגם צשאר מלכות אמרינן אונם רחמנא פטרי' (נדריים דף כ"ז ע"א), אצל צצר נודע כי אמרינן רק אונסא כמאן דלא עציז אצל לא אמרינן אונסא כמאן דעציז (ש"ך חושן משפט סימן כ"א ס"ק ג'), אצל כאן על ידי האונם נתקיים צקריאת שמע שחרית וערבית המנוח דלא ימים וגו', דזה נקרא תמיד כל מה דאפשר, (ואף על פי כן יש לומר כמו שכתב בר"ן ז"ל שם דמלכות ושונתם לצניך לא נתקיים צזה כיון דפעולת השניון שיכיו דצרי תורה מחודדין אי אפשר שיכיה צזה).

ובזה י"ל לשון הגמרא דאי צעי פער נפשי, דלשון דאי צעי הוא תמוה דהכי תלוי זה צצרונו אם הוא צעי

למיפער נפשי או לא (ואין לתרץ כלשון דאי צעי דרש לומר אם יש לו כוונה למיפער נפשי דהלא זה תלוי אם מלכות לריכות כוונה או אם חזק כיפור כוונה, ואין זה שייכות לאם קרא רק קריאת שמע או אם לומר כל היום דאלו כללים אחרים כשייכים צכל המלכות), אמנם להנ"ל ניתח לפי מה שכתבנו דזה יוכל להתגלגל רק צמי שעוסק צמ"מ ונאנס צשעתו ומוכרח למיפער נפשי צקריאת שמע שחרית וערבית, אצל מי שתורתו אומנותו לריך לעסוק בתורה כל היום, וזה יודע צודאי שיקרא כמ"ש הר"י ז"ל, ואין שייכות אצלו שיוכל למיפער נפשי צקרי"ש, אמנם זה יוכל לצחור לו כל אדם אם יעסוק צמ"מ או אם יכיו תורתו אומנותו, וצ"ש דאי צעי פער נפשי כיון שצצרונו יוכל לצחור לו דרך לעסוק צמ"מ ויוכל לצא לידי זה שיתגלגל אצלו למיפער נפשי צקריאת שמע, ונודע דצנשצע לצטל את המנוח אם וכלל צשצעתו גם אופן שאין צו ציטול מנוח חלה צשצועה גם על המנוח צכולל (יו"ד סימן רל"ט סעיף ד'), וצ"ש כיון דאי צעי פער נפשי וחלה צשצועה על אופן זה ממילא חלה צשצועה גם על כל האופנים צכולל, וכעין זה הוא גם כן צתפילין שזמנם כל היום והליוי הוא צתמידות, אמנם צוודאי שהוא רק על שעות האפשריות, וכיון שראו חכמינו ז"ל שאי אפשר לנו ליזהר צקדושת התפילין צתמידות צגוף נקי ומכיסח הדעת, שפיר מתקיים המנוח אף צבהנח פעם אחת ציום עכ"פ צשעת קרי"ש ותפלה כללפער"ד.

2

מה שהקשה על החרדים על שמנה מ"ע ליתן לצבור פי שנים (פ"ד מ"ע מה"ת התלויות צפה סי' מ"ב) ולא מנאח צין הלא חעשה, והוא דלא כשיעת הרמז"ן ז"ל (דצרים כא, עז, וצהשגות לסה"מ סוף מל"ת מנוח י"צ) ודלא כשיעת הרמז"ם ז"ל. אולי צשציל זה חשצה לעשה יען כי לדעת הרמז"ם ז"ל (מ"ע רמ"ח) כיו עשה רק שכלל צכל דיני נחלות כאשר חשצ זה הרמז"ם ז"ל צכלל מלות נחלות, ועל כל פנים עשה כיו. ויותר נראה שמלא צאיה מספרי הראשונים ז"ל שחשצ העשה ולא הלא חעשה, כאשר צאמת יש מקום לומר כן דלא יוכל לצצר הוצרך לגופו לצצר דיני הנחלה שאין לו רשות להצציר חלק הצבורה אצל לא לעצור צל"ת כי אם שאין צדצריו כלום, ואף מדכפל כי את הצבור צן השמואח יכיר שלא הוצרך עוד לגופו זה מורה על קיום העשה אם מקיים צדצריו חלק הצבורה, וכן משמע ממה שכתב שם שהוא מלות עשה לדעת רוצח דרצוותה, ואנחנו לא ראינו צזה פלוגתא מצארת כי אם צהרמז"ם וחרמז"ן